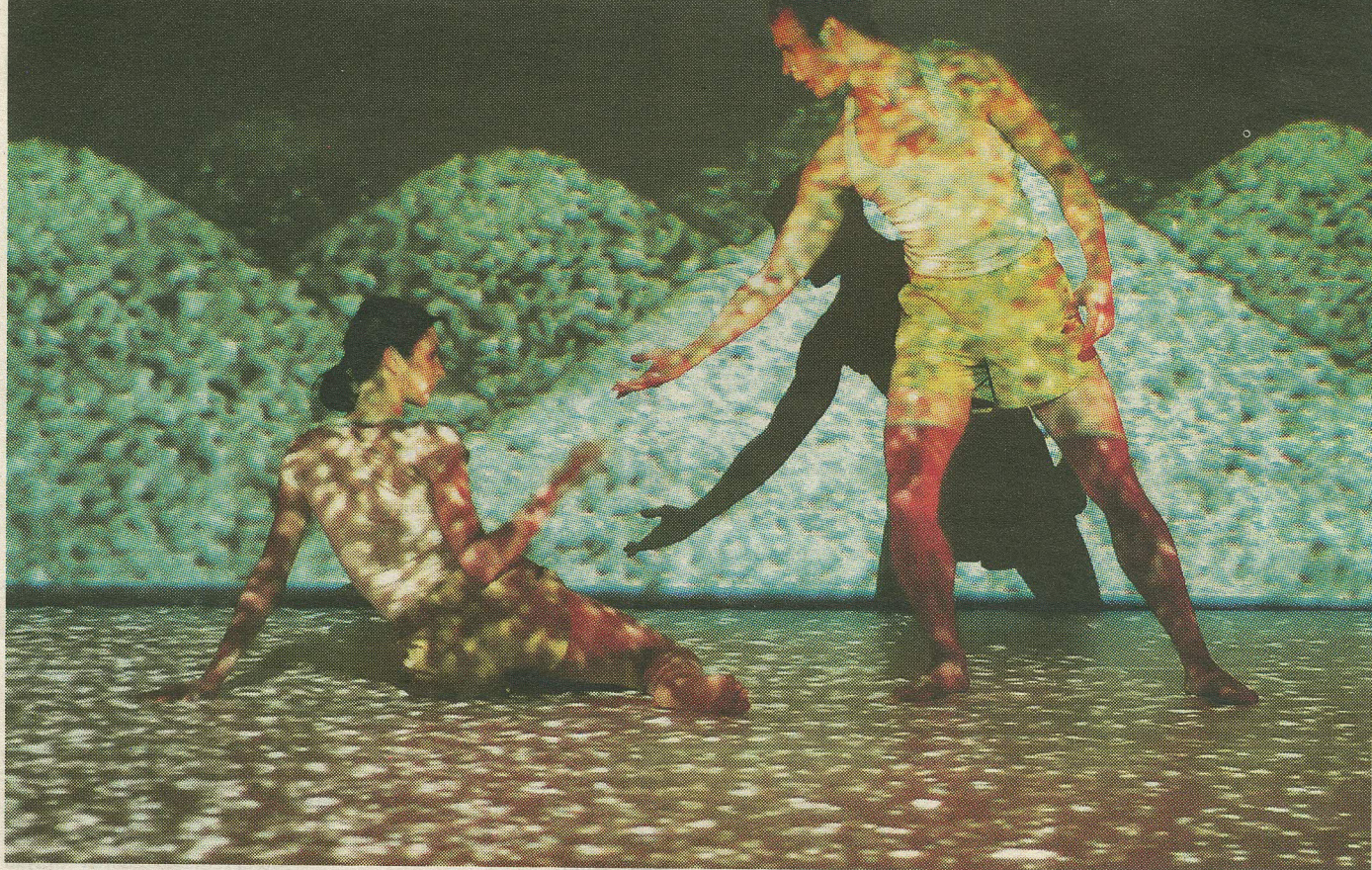

Oksana Titova: ballett vajab tuulutust

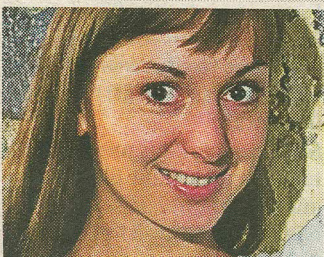
„Väikest printsist“ tantsides esitatakse küsimus, kas meie mängime või hoopis mängitakse meiega.

19

Intervjuu

Kristiina Garancis
kultuur@ept.ee

Pööning on koht, kust avanevad kauged vaated ja kehtivad teised reeglid. Eesmärk on arendada tantsijaid, kunstnikke ja publikut. Tantsijad dikteerivad, mida nad on nõus katsetama ja kui kaugemale saab mänguga minna. Kuna tegemist on väikse lavaga, siis saab julgemalt eksperimenteerida eri kunstiliikide sulatamisega, et väljuda akadeemilisest raamist. PööningTantsu suunatus nüüdisaegsetele, uudsetele ja julgetele ideedele pälvib loodetavasti ka noorema ja progressiivsema publiku tähelepanu.

•• Kes projektis osalevad?

Koreograafid on valitud sellest lähtudes, et nad mõtlevad väga kehakeskselt, on võimelised ar-

2007) lavastuse väljatulekut hakkasime meeskonnaga arutama, mis võiks olla järgmiseks. Loogilise jätkuna tuli mõttesse „Väike prints“. Mõlema teose peategelane on prints – ideaalide otsija. Idee kääris, muutus ja moondus päris kaua. Antoine de Saint-Exupéry kirjutatu on osa inimeste silmis pelgalt lastekirjandus, kuid teiste jaoks lemmikraamat. Lapsed loevad kindlasti oma tasandil, täiskasvanud aga imetle-

Olulised on minu jaoks ka kontrolli- ja nii-öelda maoteema. Küsimus: kas meie mängime või hoopis meiega mängitakse? Sedasorti mängutoosi teema on mind alati huvitanud. Mao metafoor on olnud ka Antoine de Saint-Exupéry kui kirjaniku kujunemisel oluline. Seda võiks lahti seletada nii, et kõik inimesuhted sõltuvad kommunikatsioonist – kuidas meid mõistetakse ja mille põhjal tekib inimestes teineteise äratundmine, usaldamine või hoopis tõrge? Kui kunstnik avab oma maailma, siis kuidas teda vastu võetakse? Kas ta julgus võetakse ära või antakse talle loomiseks mõistmisega tuge? Kas mao kõhus pähakse elevanti või ho-

VÄIKESEST LAVAST:

Publik ei oota varvastantsu ja tants saab akadeemilisest raamist väljuda

Intervjuu

Kristiina Garancis
kultuur@epl.ee

PööningTants on järjepidevusele rajatud idee, mis paneb tantsija looma eestimaise muusika, siin tehtud kostüümi ja lavakujunduse keskel, räägib Oksana Titova.

Koreograaf, kes ei pruugi aga olla kodumaine, saab inspiratsiooni kogu sellest „Made in Estonia” sulamist. Tantsutsükkel kandub läbi aasta ja toimub rahvusopera kammersaalis. Kontseptsiooni autor on koreograaf ja rahvusballeri tantsija Oksana Titova.

•• Kuidas sündis PööningTantsu idee?

PööningTantsu mõte tuli tunde, et üks niis on Eestis täitmata. Nüüdisaegset kunsti on, aga balletitantsijate esitatavat nüüdisaegset tantsu, mis oleks nii vaatajale kui ka tantsijale huvitav, on vähe. Sellise stiili puhul saab laval tantsija olla mõteväärne kaaslooja. Projekti peamised märksõnad on innovatiivsus, eksperimentaalsus ja alternatiivsus. Pööning seostub millegi salapärase, ohtliku ja kõrgega.

Pööning on koht, kust avanevad kaugele vaated ja kehtivad teised reeglid. Eesmärk on arendada tantsijaid, kunstnikke ja publikut. Tantsijad dikteerivad, mida nad on nõus katsetama ja kui kaugele saab mänguga minna. Kuna tegemist on väikse lavaga, siis saab julgelt eksperimenteerida eri kunstiliikide sulatamisega, et väljuda akadeemilisest raamist. PööningTantsu suunatus nüüdisaegsetele, uudsetele ja julgetele ideedele pälvi loodetavasti ka noorema ja progressiivsema publiku tähelepanu.

•• Kes projektis osalevad?

Koreograafid on valitud sellest lähtudes, et nad mõtlevad väga kehakeskselt, on võimelised arvestama tantsijaid ja suutelised teatrisse jätma oma jälje, loomulikult midagi ka vastu saades. Praegu on kokku lepitud Dmitri Hartšenko, Külli Roosna ja Kenneth Fluckiga. Projektis osalemistest on huvitatud ka maailmamehed nagu Jo Strömngren, Kathy Martson ja Andre Gingras.

PööningTantsu ideed aitasid vormistada ja arendada direktor Aivar Mäe ja rahvusballeri juht Toomas Edur. Minu mõte oli avada väike ehk nn alternatiivne lava, nagu on Lyonis, Riias, isegi Tartu Sadamateatri näol. Sellistel lavadel ei oodata varvastantsu ja publik tuleb vaatama teise ettevalmistusega. Mäe idee oli luua tantsuseeria. Repertuaariteatris on keeruline teha sellist eriprojekti, sest see tähendab kõikidele teatritöötajatele lisakoormust. Muu töö ehk tavaetenduste kõrvalt tuleb leida liisaega ja see ei tee kellegi elu kergemaks, huvitavamaks aga küll.

•• Sina võtsid esimese löögi enda peale?

Pärast „Hamleti” (rahvusopera

2007) lavastuse väljatulekut hakkasime meeskonnaga arutama, mis võiks olla järgmiseks. Loogilise jätkuna tuli mõttesse „Väike prints”. Mõlema teose peategelane on prints – ideaalide otsija. Idee kääris, muutus ja moondus päris kaua. Antoine de Saint-Exupéry kirjutatu on osa inimeste silmis pelgalt lastekirjandus, kuid teiste jaoks lemmikraamat. Lapsed loevad kindlasti oma tassandil, täiskasvanud aga imetle-

VÄIKESEST LAVAST: Publik ei oota varvastantsu ja tants saab akadeemilisest raamist väljuda.

vad pigem teose allegoorilisust, leides paralleele enda kogemustega.

Üritasime jälgida raamatu struktuuri – selle läbi lugenud vaataja on siis kergem orienteeruda sümbolites ja metafoorides. Lavastuse kontseptsioon põhineb sisemonoloogil ja mitte pelgalt ühe tegelase, vaid kõikide lavakujude sisekõne summal. Kõik kirjaniku põhiteemad on meie tõlgenduses kajastatud.

•• Mis on tõlgenduse sõnumis esil?

Ühest küljest räägib meie „Väike prints” kuuest inimesest, kes maanduvad tundmatule planeedile, kus nendega hakkab toimuma imelik muutusi... Nad teevad avastusi eri rollides, vaadates üksteist roosi, printsi, rebase või mao silmade läbi. Samal ajal võib ka öelda, et lavalolijad on asetatud lugeja rolli, kes kogevad väikse printsi lugu sõna otseses mõttes omal nahal, tõlkides seejuures teose sõnu seisundi- ja liikumiskeelde.

Olulised on minu jaoks ka kontrolli- ja nii-öelda maoteema. Küsimus: kas meie mängime või hoopis meiega mängitakse? Sedasorti mängutoosi teema on mind alati huvitanud. Mao metafoor on olnud ka Antoine de Saint-Exupéry kui kirjaniku kujunemisel oluline. Seda võiks lahti seletada nii, et kõik inimesuhted sõltuvad kommunikatsioonist – kuidas meid mõistetakse ja mille põhjal tekib inimestes teineteise äratundmine, usaldamine või hoopis tõrge? Kui kunstnik avab oma maailma, siis kuidas teda vastu võetakse? Kas ta julgus võetakse ära või antakse talle loomiseks mõistmisega tuge? Kas mao kõhus nähakse elevanti või hoopis kübarat?

•• Kes su meeskonnas on?

Lavastusmeeskonna tuumik on sama, mis „Hamleti” puhul – heililooja on Taavi Kerikmäe, videokunstnik Andres Tenusaar ja kostüümi- ja lavakunstnik Elo Soode. Tantsijatest on „Hamletist” meiega edasi rännanud Marika Muiste, Eve Andre, Nanae Marujama ja Daniel Kirspuu.

Selle lavastuse puhul oli väga tihe ja oluline koostöö animaatore Andres Tenusaarega – tema loodud animatsioonid annavad visuaalselt väga põnevalt edasi äratuntavaid raamatustseene. Loomisprotsessis oli palju kõhk-lusi ja kahtlusi, kuid kuna me aktsepteerisime kuidkeste ja üks-teise mõtteid, siis loodetavasti sündis põnev tervik. Peale Exupéry lahtimõtestamise sai selle lavastuse puhul ka jätkatud, arendatud ja ühendatud palju ideid, mis olid tekkinud juba eelmiste teoste loomise ajal – „The Last Hairy”, „Hamlet” jne. Loodan, et PööningTantsu projekt on potentsiaali ja publikut. ●